

23.2.2015

Dnro 4968/2/14

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jussi Pajuoja

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Juho Martikainen

RASKAANA OLEVIENT NAISVANKIEN ÄITIYSVAATETUS

1

ASIA

Vankisairaalaan 25.9.2014 tekemäni tarkastuksen (dnro 3702/3/14) yhteydessä Vankisairaalan henkilökunta otti esille kysymyksen raskaana olevien naisvankien mahdollisuudesta saada käyttöönsä äitiysvaatteita. Ongelmana pidettiin sitä, äitiysvaatteita ei ole saatu sairaalan useista pyynnöistä huolimatta.

Rikosseuraamuslaitoksen vankien vaatetuksesta antaman ohjeen (5/004/2012) mukaan vankivaatevalikoimaan ei kuulu äitiysvaatteita. Tarkastuksen jälkeen Hämeenlinnan vankilasta saadun tiedon mukaan naisvangeille ei ole vankilan puolesta järjestetty äitiysvaatteita.

Raskaana olevilla naisvangeilla on periaatteessa mahdollisuus saada käyttöönsä omia äitiysvaatteitaan. Kaikilla raskaana olevilla naisvangeilla ei kuitenkaan välttämättä ole mahdollisuutta äitiysvaatteiden hankkimiseen. Vankisairaalan tarkastuksen yhteydessä saamieni tietojen perusteella oli epäselvää, järjestetäänkö naisvangeille tarvittaessa äitiysvaatteita Rikosseuraamuslaitoksen puolesta.

Tämän johdosta otin eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 4 §:n nojalla asian omasta aloitteestani tutkittavaksi.

- - -

3

RATKAISU

3.1

Saatu selvitys

Hämeenlinnan vankilan selvityksen mukaan vankivaatevalikoimassa ei ole aiemmin ollut äitiysvaatteita. Apulaisoikeusasiamiehen syksyllä 2014 tekemän tarkastuskäynnin johdosta asiassa on ryhdytty korjaaviin toimenpiteisiin. Vuoden 2015 alkupuolella raskaana oleville naisvangeille on tulossa käyttöön äitiysvaatteita. Asianmukaisena vaatetuksena on pidetty äitiyshousuja.

Työliikkeenjohtajan selvityksen mukaan naisvankien vaatetukseen on päätetty lisätä äitiyshousut ja puseroksi on katsottu soveltuvan nykyisen vankivaatetuksen oloasun pusero, josta voi tarvittaessa valita isompia kokoja. Äitiyshousujen tilaukset on tehty joulukuussa 2014, ja niiden ompelu voidaan toteuttaa tammikuussa 2015.

Rikosseuraamuslaitoksen lausunnon mukaan vuoden 2015 alusta alkaen Rikosseuraamuslaitoksella on tarjota raskaana oleville naisvangeille äitiyshousuja. Asiasta tiedotetaan Vankisairaalaan ja vankiloihin, joissa on naisosastoja. Mikäli jatkossa ilmenee tarvetta sisällyttää laitosvaatetukseen muita vaatekappaleita, selvitetään mahdollisuudet niiden hankintaan.

3.2

Oikeusohjeet

Vankeuslain 7 luvun 2 §:n mukaan avolaitoksessa vangin on käytettävä omia vaatteitaan. Suljetussa vankilassa vangit saavat käyttää omia vaatteitaan. Omien vaatteiden käyttöä voidaan rajoittaa vankilan järjestyksen ja valvonnan taikka työturvallisuuden vaatimasta syystä. Tutkintavankeuslain 3 luvun 3 §:n mukaan tutkintavanki saa lähtökohtaisesti käyttää omia vaatteitaan.

Vankeuslain 7 luvun 2 §:n 4 momentin mukaan vangille, jolla ei ole asianmukaista omaa vaatetusta, on annettava soveltuva vaatetus vankilassa käytettäväksi. Tutkintavankeuslain 3 luvun 3 §:ssä on vastaava säännös.

Kannanotto

Saadun selvityksen perusteella Rikosseuraamuslaitos on vuoden 2015 alkupuolella lisäämässä vankivaatevalikoimaan äitiyshousut. Äitiyspuseroksi on katsottu soveltuvan vankivaatetuksen oloasun pusero, josta voi tarvittaessa ottaa isompia kokoja.

Pidän näitä järjestelyjä riittävinä turvaamaan raskaana olevien naisvankien mahdollisuuden asianmukaiseen vaatetukseen. Koska tilanne on korjaantunut, asia ei anna minulle aiheita enempään toimenpiteisiin.

4

TOIMENPITEET

Asia ei antanut minulle aiheita muihin toimenpiteisiin kuin siihen, että lähetän tämän päätöksen tiedoksi Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikölle. Pyydän keskushallintoyksikköä ilmoittamaan tästä ratkaisusta siinä selvityksiä antaneille.